

Sygn. akt IX U 883/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek
Protokolant:	Monika Holona

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2016r. w Rybniku

sprawy z odwołania D. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanej M. R.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania D. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 21 lipca 2015r. Znak (...) / (...) - (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustala, że M. R. jako pracownik u płatnika składek D. R. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 16 lutego 2015r.

Sędzia

Sygn. akt IX U 883/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że ubezpieczona M. R., jako pracownik u płatnika składek D. R. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu od 16.02.2015r.

Organ rentowy wskazał, że w jego ocenie w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, kiedy zgłoszenie do ubezpieczeń na krótko przed wystąpieniem o wypłatę świadczeń chorobowych, zmierza do obejścia prawa poprzez uzyskanie długoterminowych świadczeń, a takie działanie nie może korzystać z ochrony prawa.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła D. R., domagając się jej zmiany. Wskazała, że M. R., będąca jej synową została zatrudniona w celu odciążenia pracodawcy z tytułu dużego zainteresowania imprezami okolicznościowymi.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Ubezpieczona D. R. z zawodu jest ceramikiem. Od około dwudziestu pięciu lat prowadzi działalność gospodarczą. Początkowo polegała ona na handlu artykułami detalicznymi na targowiskach, jednakże kiedy po pewnym czasie stała się nierentowna, zmieniła profil tej działalności. Na działce położonej obok swojego domu, ubezpieczona wybudowała dom przyjęć (...), gdzie świadczy usługi polegające na organizacji przyjęć okolicznościowych takich jak: wesela, komunie, stypy, przyjęcia urodzinowego, pożegnania emerytów i inne. Ubezpieczona sama zajmuje się organizacją tych przyjęć, korzystając z pomocy domowników, a w pewnych okresach w zależności od potrzeb zatrudniając pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy lub osoby na podstawie umów cywilnoprawnych.

Zainteresowana M. R. pomagała zainteresowanej w obsłudze organizowanych przez nią imprez okolicznościowych jeszcze przed rokiem 2012. Była wówczas narzeczoną syna ubezpieczonej. Razem z nim pomagała nieodpłatnie przyszłej teściowej przy pracach związanych z nakrywaniem do stołów, roznoszeniem posiłków, zmywaniem naczyń, sprzątnięciem sali itp. Zamieszkiwała wówczas w domu rodzinnym w tej samej miejscowości. Po ślubie wraz z mężem wyprowadziła się do G., jednak nadal pomagała przy obsłudze organizowanych imprez. Jeżeli przyjęcie wiązało się z dużym nakładem pracy, zdarzało się, że nie wracała na noc do domu, lecz nocowała u rodziców. Kiedy ubezpieczona zaszła w ciążę nie było żadnych przeciwwskazań medycznych do kontynuowania dotychczasowego zajęcia. Nie miała żadnych dolegliwości. Wówczas strony postanowiły sformalizować zatrudnienie, aby zainteresowana z racji wykonywanej pracy mogła również skorzystać ze świadczeń macierzyńskich. Ubezpieczona uzyskała zdolność do pracy, odbyła szkolenie BHP. Pracowała przy organizowaniu zamówionych przyjęć okolicznościowych głównie wykonując obowiązki kelnerki, ale również przy przygotowaniu sali, prasowaniu obrusów czy pomaganiu w kuchni. Podczas jednej z wizyt kontrolnych, prowadzący ciążę lekarz poinformował ubezpieczoną, iż doszło do skrócenia szyjki macicy, co jest stanem zagrażającym ciąży. Od dnia 23.04.2015r. zainteresowana przebywała na zwolnieniu lekarskim. W związku z powyższym ubezpieczona D. R. postanowiła na czas nieobecności w pracy swojej synowej zatrudnić do pomocy inną osobę, jednakże nie znalazła właściwej osoby, aż do dnia 22.07.2015r. Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego zainteresowana ma zamiar kontynuować dotychczasowe zatrudnienie.

Powyższe ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, dokumentacji medycznej z przebiegu ciąży ubezpieczonej, zeznań świadków M. G., G. J. i T. R., a także zeznań ubezpieczonej oraz zainteresowanej (nagranie z rozprawy w dniu 11.01.2016r. minuty od 00:06:32 do 00:43:45).

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków, ubezpieczonej i zainteresowanej, ponieważ są one przekonujące, logiczne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków ubezpieczonej, a także przyczyny zatrudnienia ubezpieczonej, ponadto znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2013r., poz. 1442), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Jak stanowi art. 22 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy w szczególności wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy ze wskazaniem składników wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy – art.29 § 1 kp.

Organ rentowy, wydając decyzję o niepodleganiu zainteresowanej ubezpieczeniom społecznym w tytule zatrudnienia u ubezpieczonej, podważył umowę łączącą strony w zakresie faktycznego wykonywania pracy przez zainteresowaną.

Zatem kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań świadków, ubezpieczonej i zainteresowanej, jak również z dowodów z dokumentów, pozwala na uznanie, że umowa o pracę zawarta między płatnikiem składek – D. R. a zainteresowaną M. R., jest czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. mającą na celu obejście przepisów prawa.

W tym miejscu trzeba wskazać, że pozorność oświadczenia woli (art. 83 § 1 k.c.) została potraktowana przez ustawodawcę jako wada oświadczenia woli, nie dotyczy więc oświadczeń wiedzy. Jest to jednak wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozoru drugiej stronie, która o takim oświadczeniu wie i na to się zgadza. (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 1971r., II CR 250/71, nie publikowany).

Z kolei w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r., I CR 45/86 (nie publikowanym) Sąd Najwyższy zdefiniował pozorność jako „wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych”. Nie można też przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadomie to przyjmował (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002r., Nr 21, poz. 527).

Należy też podnieść, iż uznanie że umowa o pracę zawarta z kobietą w ciąży jest pozorna, prowadziłoby do wprowadzenia w praktyce zakazu zawierania umów o pracę z ciężarnymi, co byłoby sprzeczne z podstawową zasadą prawa pracy określoną w art. 11³ k.p. wprowadzającym zakaz jakiejkolwiek dyskryminacji w stosunkach pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 kwietnia 1999r., III AUa 49/99, OSA z 2000r., z. 3, poz. 11).

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia pozornej umowy o pracę.

W ocenie Sądu ubezpieczona oraz zainteresowana wiarygodnie, szczegółowo wyjaśniły w jakich okolicznościach doszło do zawarcia umowy o pracę, jaki zainteresowana miała zakres obowiązków oraz w jaki sposób je realizowała. Powołani w sprawie świadkowie potwierdzili, iż wielokrotnie widywali zainteresowaną w pracy w (...) Przyjąć (...) przy obsłudze imprez okolicznościowych, które sami zamawiali lub uczestniczyli w nich jako zaproszeni goście, nie tylko w okresie objętym sporem, ale również znacznie wcześniej. Sąd dał wiarę tym zeznaniom jako spójnym, logicznym oraz wzajemnie się uzupełniającym.

Zdaniem Sądu zawarta umowa o pracę, bez względu na cel jej zawarcia, z pewnością nie była czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 § 1 k.c., gdyż była faktycznie realizowana.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

Sędzia